ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಜೆಂಡರ್ ಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಬೋರಮ್ಮ ಎಚ್. ಅಂಗಡಿ*

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.21242270

ABSTRACT

ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಭಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೂ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭೇದಭಾವ, ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ, ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕವಾದ ವಾತಾವರಣದ ಕೊರತೆ ಈ ಸಮುದಾಯದವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಲೇಖನವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಈ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅವರ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ? ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು? ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಇತರ ಯಾವ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು ಅಥವಾ ನೀತಿ ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು? ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

KEYWORDS: ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸವಾಲುಗಳು, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ.

* **ಬೋರಮ್ಮ ಎಚ್. ಅಂಗಡಿ,** ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ.

2017 ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ (NHRC) ಅಧ್ಯಯನವು, ಶೇ. 50–60 ರಷ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇವರು ತೀವ್ರ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. 52 ರಷ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಶೇ. 15 ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದಲೂ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು NHRC ಹೇಳುತ್ತದೆ. 01 ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 2011 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು 4.9 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 46% ಜನರು ಸಾಕ್ಷರರಾಗಿದ್ದರು, ಇದು 74% ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 02 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 29, 2014 ರಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅನುದಾನ ಆಯೋಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಕುಲಪತಿಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ "ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಕಾಲಂ ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿತು. 03 ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ–ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು, ಆದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆರಂಭಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸರಾಸರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಬಡತನ, ಸ್ವಂತ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವುದು, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಸವಾಲುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಅನೇಕ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೀಮಿತ ವೃತ್ತಿ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಲಿಂಗ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೂರವಿಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಹಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪಕ್ಷಪಾತ ಅಥವಾ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸವಾಲುಗಳು:

2022 ರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವು ವರದಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ವಾತಾವರಣದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ನಿರಾಕರಣೆ, ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆ, ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಕಿರುಕುಳ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಈ ಸವಾಲುಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಳಂಕ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ

ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಡ್ರಾಪ್‌ಔಟ್ ದರಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ದಾಖಲಾದಾಗಲೂ ಸಹ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಬೆದರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಕೊರತೆಯು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. 04

2019 ರಲ್ಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸದ ಅನುಮುಲಾ ರೇವಂತ್ ರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವ ರಮೇಶ್ ಪೋಖ್ರಿಯಾಲ್ ನಿಶಾಂಕ್, ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 814 ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇತರ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಯಾವುದೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು. 05 ಇದು 2018–19 ರ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 37.4 ಮಿಲಿಯನ್ ದಾಖಲಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅನುದಾನ ಆಯೋಗ (ಯುಜಿಸಿ) ಮಾಡಿದ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇರ್ಪಡೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು) ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಂತರಗಳು ಮುಂದುವರೆದಿವೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023 ರಲ್ಲಿ, ನಗರದ ಟಾಪ್ ಹತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ ಪುಣೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 41 ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. 06 ಆದರೆ ಇತರ ಒಂಬತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿತ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಣೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದಾಖಲಾತಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್' ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡಿವೆ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಬಹುಮಾನ್ಯವಾದ ಮತ್ತು

ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇವರು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹೋದರೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಲೇಖನ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯದವರು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಕುಟುಂಬದ ನಿರಾಕರಣೆ:

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರು ಬಹುಪಾಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ಗುರುತನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಿಂದಲೇ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪೋಷಕರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದು, ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸುವುದು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೀದಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರ, ಹಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಅಪಹಾಸ್ಯ:

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದಲೂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಪಹಾಸ್ಯ, ಹಲ್ಲೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಇವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

3. ಲೈಂಗಿಕ ಗುರುತಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು:

ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲಾತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಹೆಸರು, ಲಿಂಗ, ಗುರುತಿನ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು) ತನ್ನ ಲೈಂಗಿಕ ಗುರುತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವಿವರ ನೀಡಲಾಗದಿರುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಗುರುತಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಹಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಬಡತನ:

ಬಹುತೇಕ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ಗುರುತಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಫೀಸ್, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸ್ಕೂಲ್ ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್, ಪ್ರಯಾಣ ವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು.

5. ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸರದ ಕೊರತೆ:

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

6. ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

ತಿರಸ್ಕಾರ, ಬಡತನ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ಒತ್ತಡಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಮಾನಸಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳು ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸಲು ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ & ಉಪಕ್ರಮಗಳು

1. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2019:

ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾಯ್ದೆಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅನುದಾನ ಆಯೋಗವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳು, ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ "ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್" ಅನ್ನು ಲಿಂಗ ವರ್ಗವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. 07

2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020:

ಇದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯರಹಿತ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ 'ವರ್ಣಂ' ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅನುದಾನ ಆಯೋಗ (UGC) ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪರಿವರ್ತಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 08 ಈ ನೀತಿಯು ಲಿಂಗಪರಿವರ್ತಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗಪರಿವರ್ತಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಲಿಂಗರಹಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಅಂತರ್ಗತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಲಿಂಗಪರಿವರ್ತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್:

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್" ಎಂಬ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು 2020 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. 09 ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಈ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತರಬೇತಿ, ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳು,

ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾನೂನುಗಳ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

4. PM–DAKSH ಯೋಜನೆ:

ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆ ರಚಿಸಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಉಚಿತ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 10 ಈ ತರಬೇತಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ರಿಗೊಂದು ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗೋತ್ಪಾದಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿಯ ನಂತರ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದು ಅಥವಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಉದ್ಯಮ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಮೌಲ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.

5. ಸ್ಮೈಲ್ (SMILE) ಯೋಜನೆ:

ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲಾದ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಕರ ಸಮುದಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೌರವಯುತ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. 11 ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮನೆ, ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಮಾನತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಲವಾರು ಉಪ–ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು SMILE ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹಲವು ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೆರವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ (scholarships) ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ, ಐಟಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು, ಬ್ಯೂಟಿಶಿಯನ್, ಟೇಲರಿಂಗ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಬೇತಿಗಳು ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ಸ್ವ ಉದ್ಯಮ ಆರಂಭಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಗರಿಮ ಗೃಹ:

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ವತಿಯಿಂದ 2020 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 12 ಇದು ಒಂದು ಸುರಕ್ಷಿತ

ವಾಸದ ಸ್ಥಳ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಮನೆ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತರಾದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಬೆಂಬಲಿತ ವಾಸಸ್ಥಳವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ತರಬೇತಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ಪಾಠ್ಯೇತರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಶಾಲಾ/ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಲು ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಗರಿಮ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಸತಿ, ಆಹಾರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ಓದುವಿಕೆ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಉನ್ನತಿಗೆ ಹರಿಸಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ರಿಗೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

7. ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸಮುದಾಯದವರು ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದು, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಮುಂಚೂಣಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ ತುಂಬಿದ ಬದುಕು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗಿವೆ.

ತಮಿಳುನಾಡು:

- 2008 ರಲ್ಲಿ 'ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ' ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ರಿಗೆ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ, ವಸತಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ.
- ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನೋನ್ಮಣಿಯಂ ಸುಂದರನಾರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತನ್ನ ಹತ್ತು ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ.

ಕೇರಳ:

- 2015 ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳವು ಸಮಗ್ರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ನೀತಿಯು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಂಕ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ, ಲೈಬ್ರರಿ, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು.

- ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕೋಟಾ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ಸ್ನೇಹಿ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಶಿಫಾರಸುಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕ:

- ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ರನ್ನು 2A ವರ್ಗದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೀಸಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುವು.
- ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಸ್ಪಂದನಶೀಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ:

- ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗ' ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಾತಿ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಸಮಾನತೆ ಬೋಧನೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಕುರಿತು ನವೀನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಸಮಾನುಭೂತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಘನತೆಯುತ ಜೀವನದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ, ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ, ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ನಾವು ಸಮಾನತೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯ.

References:

1. https://www.census2011.co.in/transgender.php#google_vignette
2. https://www.cdpp.co.in/articles/transgender-community-and-higher-education-in-india#:~:text=Despite%20initiatives%20by%20the%20University,persist%20(Agha%2C%202019).
3. ಬಾಲು, 2020; ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ, 2023.
4. https://www.news18.com/news/india/no-transgender-students-in-indias-central-universities-govt-data-indicates-but-theres-the-other-side-2410993.html?utm_source=chatgpt.com
5. https://www.cdpp.co.in/articles/transgender-community-and-higher-education-in-india?utm_source=chatgpt.com
6. https://translaw.clpr.org.in/legislation/transgender-persons-protection-of-rights-act-2019/?utm_
7. https://dsel.education.gov.in/inclusive-education/?utm_
8. https://www.thehindu.com/news/national/portal-launched-for-certificate-id-card-for-transpersons/article33180650.ece?utm
9. https://www.thehindu.com/news/national/tamil-nadu/extend-garima-greh-scheme-to-entire-lgbtqia-community-hc/article38051413.ece?utm